

11.10.2017

Kuntalain 54 §:n mukainen sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

Kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaan kunnalle, kuntayhtymälle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi. Virkavastuu tarkoittaa vastuuta toiminnan lainmukaisuudesta. Viranhaltijaa vastaan voidaan nostaa lainvastaisen toimenpiteen johdosta virkarikossyyte ja hänet voidaan velvoittaa korvaamaan aiheuttamansa vahinko.

Malli, jossa sovitaan viranomaistehtävän hoitamisesta kuntalain 54 §:n mukaisesti, soveltuu erityisesti tilanteisiin, joissa kunta haluaa edelleen pitää päätösvalan itsellään ja oman toimielimensä mutta on kustannustehokkaampaa antaa viranomaistehtävä toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi kuntalain 54 §:n mukaisesti. Tyypillisiä tehtäviä ovat rakennus- ja ympäristönsuojelutarkastajan tehtävät. Sopimus laissa säädetyn viranomaistehtävän hoitamisesta voi koskea yksittäistä tehtävää/tehtäviä tai tiettyä tehtäväkokonaisuutta. Sopimuksessa tulee antaa tarpeelliset määräykset tehtävän sisällöstä eli yksilöidä ne viranomaistehtävät, jotka annetaan toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi.

Kuntalain mukaan tehtäviä, joissa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Viranomaistehtävän hoitamista koskevaan sopimukseen sisältyy pääsääntöisesti julkisen vallan käyttöä eli toimivalta päättää yksittäisen kuntalaisen tai muun asianosaisen oikeuksista, eduista tai velvollisuuksista, taikka muita viranomaistehtäviä. Toimivallan tällaisten päätösten tekemiseen on perustuttava lakiin. Julkista valtaa käytetään ensinnäkin tehtävissä, joissa päätetään toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta. Esittelytehtäviin voi myös sisältyä julkisen vallan käyttöä; jos päätöksessä on kyse julkisen vallan käytöstä, sen esittelijänkin katsotaan käyttävän julkista valtaa. Samoin hallintopäätöksen valmistelutehtävä voi sisältää julkisen vallan käyttöä, jos valmistelulla on merkittävä vaikutus päätöksentekoon. Henkilön tulee olla kuntaan virkasuhteessa, vaikka hänen tehtäviinsä sisältyisi julkisen vallan käyttöä vain vähäisessä määrin. Julkisen vallan käyttöä ei sisälly erilaisiin avustaviin ja teknisiin valmistelutehtäviin.

Sopimuksen vähimmäissisältö

Kuntalain 54 §:n 2 momentissa säädetään viranomaistehtävän hoitamisesta solmittavan sopimuksen vähimmäissisällöstä. Sopimukseen tulee ottaa tarpeelliset määräykset tehtävän sisällöstä, eli yksilöidä ne viranomaistehtävät, jotka annetaan toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi. Lisäksi on sovittava tehtävän hoidon seurannasta eli sovittava siitä, mille taholle kuuluu seuranta- ja valvontavastuu tehtävien hoitamisesta. Sopimuksessa tulee myös sopia kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Sopimuksen vähimmäissisältö:

- tehtävän sisältö
- tehtävän hoidon seuranta
- kustannusten perusteet ja jakautuminen
- sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimukseen on aiheellista ottaa myös muita kuin lain vaatimia määräyksiä, esimerkiksi määräykset vahingonkorvausvelvollisuudesta eri tilanteissa, aineistojen käyttöoikeudesta ja sopimuksen tarkistamisesta.

Muutoksenhaku

Muutosta viranhaltijan ostajakunnassa tai -kuntayhtymässä tekemiin päätöksiin haetaan niin kuin kysymyksessä olisi ostajakunnan tai -kuntayhtymän viranhaltijan tekemä päätös.

Mallisopimus kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaisesta sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamisesta sekä sopimuskohtien yksityiskohtaiset perustelut

Sopimusmallissa on ensin esimerkkiehto ja sen alapuolella ehtoa koskevat perustelut. Kuntien sopimuksiinsa käyttämiä ehtoja on kirjattu kursivilla perustelujen alle. Kaikkiin kohtiin ei liity esimerkkiehtoa mutta perusteluissa on avattu erilaisia mahdollisuuksia sopimusehdoille.

1. Sopijapuolet

Tämän sopimuksen osapuolina ovat kunta Y ja X. Y:n kunta antaa sopimuksessa määritellyt tehtävät X:n kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

Perustelut: Sopimuksen osapuolina ovat yhteistyötä sopimuksen nojalla harjoittavat kunnat, eli kunta, joka antaa tehtävän toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi ja kunta, joka sopimuksen nojalla hoitaa tehtävää.

Sopijaosapuolina ovat ___ kunta palvelun myyjänä ja ___ kunta palvelun ostajana.

Palvelun tilaajana on _____kunta ja palvelun tuottajana _____kunta.

2. Sopimuksen tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on ___

Perustelut: Sopimuksen tavoitteet -kohdassa voidaan määritellä järjestelyn tavoitteet tai ne voidaan luetella myös erillisessä liitteessä. Yleisesti yhteistoiminnan tavoitteina on muun muassa kustannusten alentaminen sekä palvelujen saatavuuden ja laadun turvaaminen.

3. Sopimuksen sisältö

Tällä sopimuksella Y:n kunta antaa ympäristönsuojelulain/maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupa -ja valvontatehtävät X:n kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

Perustelut: Sopimuksen sisältö -kohdassa määritellään sopimuksen keskeinen sisältö. Sopimuksen sisältö koskee viranomaiselle laissa säädettyjä ympäristönsuojelun tai rakennusvalvonnan tehtäviä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä on säädetty pääasiassa ympäristönsuojelulaissa (527/2014), kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun laissa (64/1986) ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999).

Kuntalain mukaan sopimukseen tulee ottaa tarpeelliset määräykset tehtävän sisällöstä. Sopimuksessa voidaan sopia esimerkiksi seuraavien tehtävien hoitamisesta:

- asioiden esittely kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunnassa
- ympäristölupien valmistelu ja ympäristönsuojelun valvontatehtävät
- ympäristönsuojelua koskevat neuvonta- ja ohjauspalvelut
- maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset erilaiset lupapäätökset ja hyväksynyt
- rakennusvalvontaan liittyvät katselmukset ja tarkastukset
- rakentamisen neuvonta

Maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n 4 momentin mukaan hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevaa asiaa ei saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi. Laissa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 7 §:n 1 momentin mukaan toimivaltaa ei voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä.

Sopimuksessa tulisi sopia siitä, miten viranhaltijan työpanos jakaantuu sopimuskuntien välillä; esimerkiksi niin, että viranhaltija työskentelee 60 % työajasta kunnassa X ja 40 % kunnassa Y. Työajan jakautuminen voidaan määritellä myös tiettyinä työpäivinä viikossa, jolloin viranhaltija työskentelee kussakin sopimuskunnassa. Mahdollisten kiireellisten tarkastuskäyntien suorittamisesta, jotka osuvat varsinaisten sovittujen toimistopäivien ulkopuolelle, voidaan ottaa sopimukseen ehtoja.

Kunta X hankkii kunnalta Y palvelun, johon sisältyy X kunnan ympäristösihteerin virkaan kuuluvien tehtävien hoitaminen.

Ympäristösihteeri on tavoitettavissa ostajakunnassa ___ työpäivänä (_ h) viikossa. Mahdollisista muina päivinä sattuvista kiireellisistä tarkastuspäivistä ja - käynneistä sovitaan erikseen tilanteen mukaan.

4. Tehtävien hoidon seuranta

Seuranta- ja valvontavastuu sopimuksessa määriteltyjen tehtävien hoitamisesta kuuluu Y:n kunnalle, joka luovuttaa sopimuksessa määritellyt tehtävät X:n kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

Sopijakunnat perustavat kaksi kertaa vuodessa kokoontuvan seurantaryhmän käsittelemään yhteistyön käytännön toimintaa sekä kehitystarpeita.

Perustelut: Kuntalain mukaan viranomaistehtävän hoitamista koskevassa sopimuksessa on oltava määräykset siitä, mille taholle kuuluu seuranta- ja valvontavastuu tehtävien hoitamisesta. Yleensä seuranta on syytä antaa sille kunnalle tai kuntayhtymälle, jonka tehtävän hoitamisesta on kysymys.

Sopijakunnat voivat myös perustaa yhteisiä seurantaryhmiä käsittelemään yhteistoimintaa ja sen kehittämistä.

Kuntalain 54 §:n edellyttämänä tehtävien hoidon seuraamiseksi järjestetään vuosittain ___ seurantakokous. Kokouksen koollekutsujana toimii ___ kunta.

5. Kustannukset

Tässä sopimuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamista koskevien kustannusten laskutusperusteena käytetään Y:n kunnan tarvitsemaa työmäärää, jolloin kustannukset muodostuvat tehtävää hoitavan viranhaltijan palkkakustannuksista sivukuluineen. Korvattavat matkakustannukset jaetaan sopijakuntien välillä, siten että X:n kunta hoitaa ___% ja Y:n kunta ___% kustannuksista.

Y:n kunta osoittaa viranhaltijalle työhuoneen ja asianmukaiset toimisto-, puhelin- ja it-laitteet.

Perustelut: Kuntalain mukaan sopimuksessa tulee sopia kustannusten perusteista ja jakautumisesta. Sopimuksessa tulee määrittää perusteet, joiden nojalla kustannukset lasketaan ja se, miten kustannukset jakautuvat sopimusosapuolien kesken. Laskutusperusteena on yleensä palvelun ostavan kunnan tarvitsema työmäärä ja kustannukset koostuvat viranhaltijan palkkakustannuksista sivukuluineen sekä muista henkilöstömenoista ja matkakustannuksista.

Muita kustannuksia, joista sopimuksessa saattaa olla aiheellista sopia ovat muun muassa:

- tarkastus/katselmusmatkoista syntyvät kustannukset
- mahdolliset koulutuskustannukset
- tutkimus- ja työvälineistä sekä esimerkiksi paikatietojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset

Yleensä sopimuksessa määritellyn viranomaistehtävän toisen kunnan hoidettavaksi antanut kunta osoittaa viranhaltijalle toimitilat, joissa työskennellä sovittuina työpäivinä sekä työskentelyssä tarvittavat toimisto- puhelin- ja it-tarvikkeet.

Ostajakunta osoittaa ympäristönsuojelun viranhaltijalle työhuoneen asianmukaisine toimisto- puhelin-, tietoliikenne-, ja atk-laitteineen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen palvelun hinta määräytyy ympäristösihteerinä toimivan henkilön palkkakustannuksista sivukuluineen lisättynä ___ % hallintokuluilla.

Ostajakunta vastaa ympäristösihteerin matkakuluista normaalien virkamatkojen osalta sekä työmatkakustannuksista niiltä osin, kuin työmatka ylittää ympäristösihteerin työmatkan pituuden myyjäkunnan toimipisteeseen.

Palvelun hintaa tarkastetaan kalenterivuosittain kunta-alan virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Työmatka-ajot sopijakuntien välillä maksetaan puoliksi kuntien kesken.

Tilaaajakunta maksaa sopimuksessa sovittujen tehtävien hoitamisesta myyjäkunnalle ___ % (___p/v) palkkakustannuksista.

Yhteisistä tutkimusvälineistä aiheutuvat kustannukset jaetaan suhteessa kunta x ____ ja kunta y ____

Tehtävien hoitoon käytettävästä työajoista pidetään tuntilistaa, samoin matkakorvauksista. Tuntiveloitukset korvataan työajanseurannan ja matkakorvaukset ajopäiväkirjan mukaisesti.

6. Laskutus

Perustelut: Sopimuksessa on aiheellista sopia myös laskutuksen hoitamisesta. Laskutuksen hoitamiselle on useita vaihtoehtoja, mutta yleensä laskutusperuste on täyskatteellinen ja kustannukset peritään toteutuneiden työpäivien mukaan. Laskutus voidaan hoitaa toteutuneiden työpäivien aiheuttamien kustannusten mukaisesti kuukausittain. Laskutus voidaan hoitaa myös ennalta arvioidun työmäärän aiheuttamien kustannusten mukaan, jolloin laskutuksessa käytetään ennakkomaksuja ja tasauseriä ja maksuja voidaan tarvittaessa palauttaa tai periä lisää.

Myyjäkunta laskuttaa ostajakunnalta toteutuneiden työpäivien mukaiset kustannukset kuukausittain, kunkin kuukauden viimeisenä työpäivänä.

Tehtävän hoitamisen luovuttavalla kunnalla on oikeus tutustua tehtävän vastaanottavan kunnan ympäristönsuojelun vastuualueen kirjanpitoon ja saada tarpeelliset selvitykset laskutusperusteista.

Palkkio laskutetaan kuukausittaisen työkertymän mukaan kerran kuukaudessa. Maksuaika on 14 vrk, viivästyskorko on 8 %

7. Viranhaltijan työsuhde

Perustelut: Kuntalain mukaisessa sopimuksessa viranomaistehtävän hoidosta viranhaltija on virkasuhteessa myyjäkuntaan ja myyjäkunta vastaa työnantajan velvoitteista ja vastuista viranhaltijan osalta. Virkasuhteeseen liittyvää päätösvaltaa ja direktio-oikeutta koko laajuudessaan voi lähtökohtaisesti käyttää vain myyjäkunta. Jotta ostajakunta voisi käyttää oikeudellista määräysvaltaa myyjäkunnan viranhaltijaan, täytyy siitä nimenomaisesti sopia.

Sopimuksessa on aiheellista sopia, että ostajakunnassa toimiessaan viranhaltija toimii ostajakunnan hallinnon ja ohjauksen alaisena.

Ostajakunnassa toimiessaan viranhaltija toimii ostajakunnan hallinnon ja ohjauksen alaisena.

Viranhaltija on velvollinen noudattamaan sen kunnan ympäristönsuojeluasioista vastaavan toimielimen ohjeita ja määräyksiä, jonka tehtäviä hän kulloinkin hoitaa.

Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan ostopalvelun tuottaja toimii ostajakunnan johdon ja valvonnan alaisuudessa ja noudattaa sen antamia sääntöjä.

8. Vahingonkorvaus

Perustelut: Vahingonkorvausoikeus jakaantuu eri kategorioihin ja vahinkotilanteista voidaan erottaa sopimuksenukoinen vastuu ja sopimusvastuu. Sopimuksenukoista vahingonkorvausvelvollisuutta sääntelee yleislakina vahingonkorvauslaki (412/1974). Vastuu ulkopuoliselle aiheutetusta vahingosta määräytyy isännänvastuuta koskevien vahingonkorvauslain säännösten mukaan, mutta sopimuspuolten välillä saattaa olla sopimusmääräyksiä lopullisen vastuun jakautumisesta.

Sopimusperusteinen vahingonkorvausvastuu aktualisoituu tilanteissa, joissa suoritusvelvollinen osapuoli ei täytä sopimusvelvoitettaan asianmukaisesti. Sopimusvastuuseen liittyy se, että sopimusosapuolilla on mahdollisuus säännellä sopimuksella korvausvastuun edellytyksiä ja laajuutta, paitsi jos vastuusta on säädetty pakottavin normein.

Vastuun osalta tulisi miettiä muun muassa seuraavia näkökohtia:

- vastuu sopimussuhteen ulkopuolisille (kolmansille) aiheutetuista vahingoista
- vastuu toiselle sopimuskumppanille aiheutetuista vahingoista
- kuka on vastuussa, jos palvelua ei saada

Kunta, jonka tehtäviä viranhaltija kulloinkin hoitaa, on vastuussa aiheuttamastaan vahingosta kolmannelle osapuolelle.

Jos myyjäkunta on työnantajana vahingonkorvauslain perusteella veloitettu korvaamaan vahingon kärsineelle viranhaltijan ostajakunnan virkatehtäviä hoitaessaan aiheuttaman vahingon, ostajakunta sitoutuu suorittamaan myyjäkunnalle suoritettujen vahingonkorvauksen määrän kuukauden kuluessa suorituksesta.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan kuntien välisin neuvotteluin. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana alueellisesti toimivaltaisessa ___hallinto-oikeudessa.

Perustelut: Julkisoikeudellisena sopimuksena kuntalain 54 §:n mukainen sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ratkaistaan ensiasteena hallinto-oikeudessa. Ensisijaisesti ratkaisuun tulisi kuitenkin pyrkiä yhteisten neuvottelujen kautta.

Mikäli osapuolten välille syntyy erimielisyyksiä tämän sopimuksen soveltamisesta, pyrkivät osapuolet ratkaisemaan erimielisyydet ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.

10. Tietoturva

Perustelut: Sopimuksessa tulee ottaa huomioon EU:n yleinen tietosuojasetus (2016/679), jota aletaan soveltaa julkisella ja yksityisellä sektorilla 25.5.2018 lähtien. Asetuksessa on säädetty rekisterinpitäjää (viranomaistehtävän hoitamisen luovuttava kunta) ja henkilötietojen käsittelijää (viranomaistehtävän hoitamisen vastaanottava kunta) koskevista veloitteista sekä henkilötietojen käsittelystä. Tietosuojasetuksen 4 luvun 28 artiklasta seuraa, että rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välillä on oltava kirjallinen sopimus henkilötietojen käsittelystä, niiden ollessa eri tahoja. Artiklan asettaman vaatimuksen voi toteuttaa joko erillisellä sopimuksella henkilötietojen käsittelystä tai integroituna muuhun sopimukseen.

11. Sopimuksen muuttaminen ja tarkistaminen

Perustelut: Sopimuskauden aikana voi tulla tarvetta muuttaa sopimuksen sisältöä. Sopimusta ei voida yksipuolisesti muuttaa vaan asiasta tulee neuvotella sopimuspuolten kesken. Sopimukseen voidaan ottaa määräykset siitä, kuinka sopimusta voidaan tarvittaessa tarkistaa.

Muutokset ja lisäykset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti, jotta ne ovat päteviä.

Sopimuksen sisältö tarkastetaan uudelleen vuoden ____ aikana.

12. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan pp.kk.vv ja se on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen irtisanomisaika on 6 kuukautta ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

TAI

Tämä sopimus on määräaikainen ja se tulee voimaan pp.kk.vv ja päättyy pp.kk.vv.

Perustelut: Kuntalaki velvoittaa, että sopimukseen otetaan määräykset sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta. Viranomaistehtävän hoitamista koskeva sopimus voidaan sopia olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Sopimuksen päättämiseen liittyvistä menettelytavoista kuten irtisanomisajasta ja irtisanomistavasta tulisi myös ottaa sopimukseen määräykset. Irtisanominen tulisi tehdä kirjallisesti.

Sopimuskausi alkaa _ ja sen on voimassa toistaiseksi.

Sopimuksen molemminpuolinen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

13. Muita ehtoja ja huomioon otettavia seikkoja

A. Aineiston käyttöoikeus

Viranhaltijayhteistyön aikana syntyvän ja palvelua hankkivan kunnan luovuttaman materiaalin käyttöoikeudesta ja tiedonsaannista voidaan sopia erikseen sopimuksessa.

Kaikki tilaajakunnalta saatu ja työn aikana syntynyt materiaali luovutetaan työn päätyttyä tilaajakunnalle.

Työn teossa syntyneet alkuperäiset asiakirjat ovat tilaajakunnan omaisuutta.

B. Arkistointi

Arkistoinnista säädetään arkistolaisissa (831/1994). Arkistolain mukaan arkistotoimien järjestäminen kunnassa kuuluu kunnanhallitukselle. Kunnanhallituksen on taas määrättävä se viranhaltija tai toimihenkilö, joka johtaa kunnan arkistointia ja arkistonmuodostusta. Viranhaltijan tulee noudattaa sen kunnan arkistointia koskevia ohjeita, jossa hän kulloinkin työskentelee.

Sopimusvalmisteluissa olisi hyvä ottaa huomioon erikseen asiakirjojen käsittelyyn, säilytykseen ja tietojen antamiseen ja hoitoon liittyvät vastuut. Tehtävää hoitavan viranhaltijan on velvollisuus säilyttää jokaisen sopimuskunnan toiminnan tuloksena syntyneet asiakirjat erikseen omina kokonaisuuksinaan. Tällöin palvelutehtävän hoidon tuloksena syntyvät asiakirjat arkistoidaan kunnittain. Asiakirjat arkistoidaan sen kunnan arkistoon, jonka tehtävien hoidon tuloksena ne ovat syntyneet. Hallinnolliset asiakirjat kuten työnjohdolliset tai viranhaltijan palvelussuhdetta koskevat asiakirjat arkistoidaan siihen kuntaan, jossa päätöksiä on tehty. Yhteistyö jokaisen kunnan (toimeksiantajan) arkistointia johtavan ja/tai toimialueen arkistovastaavan kanssa on ensiarvoisen tärkeää asiakirjatietojen käsittelyssä. Lisää tietoa löytyy Kuntaliiton julkaisusta Asiakirjahallinto ja asiakirjatiedon turvaaminen kunnallisten organisaatioiden muutostilanteissa (Maaret Botska, 2012).

Kumpikin sopijakunta vastaa omalta osaltaan käytössään olevan ohjeistuksen mukaan toiminnassa kertyvien asiakirjojen ja tiedostojen arkistoinnista, salassapidosta ja tietojen annosta.

C. Sijaisjärjestelyt

Sopimukseen voidaan ottaa ehtoja koskien sijais- yms. lomajärjestelyjä.

Mikäli sopimuksen voimassaoloaikana aiheutuu tarvetta sijaisjärjestelyihin sairaustapausten tai vastaavan ennakoimattoman tapahtuman johdosta, tulee viranhaltijan vaihdoksesta neuvotella etukäteen ja se edellyttää molempien sopimusosapuolten hyväksyntää.

D. Muut sopimukset

Sopimuksia laadittaessa tulee ottaa huomioon, että sopimuskunnilla saattaa olla viranomaistehtävän hoitamista koskevan sopimuksen kanssa päällekkäisiä voimassaolevia sopimuksia. Päällekkäisyydet tulisi pyrkiä purkamaan neuvottelemalla kolmansien sopimusosapuolien kanssa. Toistaiseksi voimassaolevat sopimukset voidaan yleensä irtisanoa irtisanomisaikaa noudattaen mutta määräaikaiset sopimukset voidaan purkaa vain, jos toinen sopimuspuoli olennaisesti rikkoo sopimusvelvoitteitaan.

Lisätietoa ja kirjallisuutta:

Harjula, Heikki - Prättälä, Kari: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat
Botska, Maaret: Asiakirjahallinto ja asiakirjatiedon turvaaminen kunnallisten organisaatioiden muutostilanteissa, Kuntaliiton verkkojulkaisu 2012

Lait

Kuntalaki (410/2015), KuntaL
Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986), KYHL
Ympäristönsuojelulaki (527/2014), YSL
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), MRL
Hallintolainkäyttölaki (586/1996), HLL
Vahingonkorvauslaki (412/1974), VahL
Arkistolaki (831/1994) Arkistol

Hallituksen esitykset

Hallituksen esitys eduskunnalle kuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 268/2014 vp)
Hallituksen esitys eduskunnalle kuntalaiksi (HE 192/1994 vp)